

T O M I S

REVISTĂ EPARHIALĂ DE CONSTANȚA



CEL CE VA BEA DIN APA, PE CARE O VOIU DA EU
NU VA INSETA IN VEAC. — IOAN IV. 14



S U M A R U L

Pastorală	I. P. S. Patrelarh NICODIM
Intâmpinarea Domnului	Pr. Gh. Sorescu
Să luăm aminte	Alex. P. Nicorești
Prigoana	Pr. C. I. Gheorghe
Constatări	Pr. Alex. Ionescu
Știri și fapte	Gh. Sorescu
Partea oficială	* * *
Informații, diverse	* * *

T O M I S

Revistă oficială, lunară, eparhială, de Constanța.
Sub patronajul Prea Sfințitului
EPISCOP GHERONTIE

Pastorală I. Prea Sfințitului Nicodim, Patriarhul României

Iubiți fii ai Sfintei Biserici ortodoxe române,
Scumpi cetățeni ai României,

Acum aproape două mii de ani, lumea se afla la o cumplită răspântie. Pretutindenea războaie și vești de războaie. Pretutindeni frământări și turburări, așa încât cei mai buni fii ai omenirii, nu mai nădăjduiau pacea și liniștea decât numai de sus dela Dumnezeu.

Și de acolo a și venit. Atunci s'a arătat în lume Mântuitorul Iisus Hristos și a întemeiat pe pământ împărăția lui Dumnezeu, adică Biserica creștină.

Acestei Impărății i-a dat El cea mai minunată legiuire, cea mai slăvită constituție din câte s'au dat vreodată! Dumnezeiasca Evanghelie. Într'nsa se cuprind toate rânduelile de temelie a conducerii Bisericii și a călăuzirii în viață a fiecărui creștin.

Din mijlocul tuturor poruncilor evanghelice, răzare ca un far luminos porunca de temelie cea mai puternică a Impărăției lui Dumnezeu celei depe pământ, răsărea porunca Iubirii, care este și pecetea deosebitoare a acelei Impărății, adică a Bisericii, a comunității creștine.

Ascultați-o dar chiar din gura Mântuitorului Hristos. El zice celor dintâi membri ai Bisericii sale: „Po-

runcă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul, cum v'am iubit eu. Intru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenici ai mei, de veți avea dragoste între voi".

Până unde trebuie să meargă această dragoste a credincioșilor lui Hristos unul către altul, tot Mântuitorul arată, când zice: «Și dragoste mai mare nimeni nu poate să arate, decât ca cineva să-și puie sufletul său pentru prietenii săi, pentru semenii săi».

Iată dar porunca de temelie a împărăției lui Dumnezeu pe pământ, a Bisericii creștine. Din aceasta trebuie să răsară cea mai deplină unire între fiii Impărăției lui Dumnezeu, între credincioșii Bisericii creștine.

Și în cea dintâi rugăciune arhierescă a sa, Mântuitorul anume pentru această unire se roagă Părintelui ceresc, când zice: «Descoperit-am numele Tău oamenilor, pe care mi i-ai dat mie și ei au păzit cuvântul Tău...» Eu pentru aceștia mă rog și nu numai pentru aceștia, ci și pentru toți cei ce vor crede în mine prin cuvântul lor, ca toți să fie una. Precum Tu Părinte ești una cu mine și eu sunt una cu Tine, așa și ei să fie una întru noi, ca să cunoască lumea că Tu m'ai trimis».

Iată dar ce pietre de temelie a pus Mântuitorul Bisericii sale și iată pe ce pârgii trebuie să se sprijinească fiecare fiu al Bisericii lui Hristos: iubirea și unirea.

Iubiți fii ai sfintei biserici creștine române, scumpi cetățeni ai României,

Și lumea de astăzi toată se află la o grea răs-pântie. Dela un capăt la altul al lumii, răsboaie și vești de răsboaie. S'a sculat tocmai cum spune la E-vanghelie, popor peste popor și împărăție peste împărăție.

Și în mijlocul acestui învălmășag general se află și scumpa noastră patrie. Ba pare că ea e mai primejduită decât alte țări, pentru că pare că între noi s'a răcit iubirea frățescă și creștinească, s'a destră-

mat unirea, așa de prețuită de Dumnezeu și așa de trebuincioasă pentru oameni.

Ce sfat vă poate da Biserica în asemenea împrejurări grele? Biserici, și toți fiii sfintei Biserici sunt și cetățeni ai Patriei, apoi socot că cel mai bun sfat este tot acela, pe care l-a dat Mântuitorul primilor credincioși ai Bisericii sale.

Deschid dar sfânta Evanghelie și las să vă grăiască El, Dumnezeescul nostru Mântuitor. Ascultați-l: «Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul, cum v'am iubit Eu. Intru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenici ai mei, de veți avea dragoste între voi. Și dragoste mai mare nimenea nu poate să arate, decât ca cineva să-și pună sufletul său pentru prietenii săi, pentru semenii săi».

«Părinte sfinte, descoperit-am numele Tău oamenilor, pe care mi i-ai dat mie din lume. Aceștia erau ai Tăi și mi i-ai dat mie... Eu pentru aceștia mă rog și nu numai pentru aceștia, ci și pentru toți cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor, ca toți să fie una precum Tu, Părinte ești una cu mine și eu sunt una cu Tine, așa și ei să fie una întru noi, ca să cunoască lumea că Tu m'ai trimis».

Ascultați dar porunca cea vecinică și pururea nouă de iubire a Mântuitorului! Fiți prin iubire toți una! Strângeți-vă toți ca unul împrejurul celor dăruți de Dumnezeu să conducă România; strângeți-vă împrejurul Regelui, împrejurul Cărmuitorului Statului, a Guvernului și alcătuiți cu oștirea Țării o singură stâncă, strâns legată prin cimentul iubirii, și atunci Patria și Neamul vor dăinui cât stâncile Ceahlăului și ale Carpaților.

NICODIM

Patriarhul României



Întâmpinarea Domnului

Omul este pe pământ încoronarea creațiunii, chipul și asemănarea Părintelui din ceruri. Unind în ființa sa atât farmecul lumii spirituale, cât și desăvârșirea celei corporale, el își duce existența mărginit de timp și spațiu ; dar sufletul său, scânteie divină, se avântă pe aripile credinței spre culmile nesfârșite ale lumii celei mai presus de fire, să se închine cu umilință și recunoștință, la tronul Făcătorului Său.

Cugetând la această aspirație a sufletului omenesc, unul din cei mai aleși scriitori bisericești a rostit : «neliniștită este inima noastră Doamne, până ce se va odihni întru Tine».

Trupul însă, frământat de stătea patimi și legat mai mult de țărâna din care a fost zidit, stingherește adeseori aceste avânturi ale sufletului nostru, căci armonia sădită în noi de Dumnezeu a fost slăbită prin păcat.

Trupul și sufletul, alcătuesc totuși o singură făptură care, în scurta sa existență pământească, se străduiește să recâștige armonia dintru începuturi, asigurându și totodată și cel mai prețios bun pe care-l poate dori un muritor : mântuirea.

Și care dintre oameni dobândind o, nu se simte dator să înalțe spre ceruri rugăciunea de supremă dăruire și recunoștință asemenea Dreptului Simeon, care a întâmpinat pe Domnul în templul Ierusalimului : «Acum slobozește pe robul tău Stăpâne, după cuvântul tău în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feții tu-turor popoarelor»...

*

Dreptul Simeon și Ana Proorocița, făceau parte dintre pușinii evrei evlavioși și temători de Dum-

nezeu cari, încrezători în profețiile mesianice, așteptau plini de nădejde venirea Mântuitorului.

Ca răsplată pentru înflăcărata sa credință, Duhul Sfânt făgăduise bătrânului Simeon, că nu va gusta moartea, până ce nu va vedea pe Christos.

Și zi de zi, an de an, pașii săi din ce în ce mai slăbiți de povara bătrâneții l-au purtat în Casa Domnului, așteptând împlinirea acestei făgăduințe.

Timpul prezis de profeți apropiindu-se, vălurile cari acopereau taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută încep să se dea la o parte: Fiul lui Dumnezeu se întrupează, născându-se din Maică Pururea Fecioară.

La patruzeci de zile după naștere, Sf. Fecioară Maria a venit cu pruncul în templu, ca să aducă jertfă de curățenie, după cum cerea legea veche.

Acela căruia i se închină toată făptura pământenilor și pe care pururea-L proslăvesc îngerii în ceruri, a fost adus să fie închinat Templului. Acela căruia Magii i-au adus daruri împărătești, aduce El însuși jertfa sărăciei și umilinței lui: doi pui de turturea.

Iată și pe Fecioara Prea Curată, care a născut mai presus de fire pe Dumnezeu Cuvântul, că vine și aduce jertfă de curățenie.

Intrând în templu, au fost întâmpinați de către bătrânul Simeon care, văzând împlinirea dumnezeieștii făgăduințe, cu bucurie s'a rugat zicând: «Văzutu-te-au ochii mei, taina cea din veac ascunsă, care în zilele noastre s'a arătat lumină, risipind întunericul neamurilor celor necredincioase». Pentru aceasta, slobozește pe robul tău, din legăturile acestui trup neputincios și trecător, la viața cea neîmbătrânitoare și pururea vecinică.

«Dreptul Simeon s'a învrednicit astăzi să vadă pe Cuvântul Tatălui cel fără de început, luând început sub ani și adus în biserică de Sf. Fecioară ca un prunc.¹⁾»

1) Din cântările praznicului.

Brațele slăbănogite ale bătrânului, au cuprins în ele pe Cel necuprins, iar picioarele sale obosite, nu s'au frânt sub povara Celui ce ține în puterea lui toată făptura.

Ochii săi slăbiți de ani, dar luminați de Dumnezeu, au văzut în pruncul din brațele Fecioarei, pe cel ce avea să mântuiască lumea, jertfindu-se pentru ea.

Deaceea, aruncând priviri profetice spre zările viitorului, Dreptul Simeon vestește Sf. Fecioare, că prin sufletul ei va trece sabie, iar pruncul acesta este rânduit spre înălțarea și prăbușirea multora.

În adevăr, câți împotriviți și luptători de Dumnezeu nu s'au prăbușit, înfruntând puterea mereu biruitoare a jertfei depe Golgotha?... dar câți alții nu s'au înălțat pe culmile sfințeniei și ale mântuirii călăuzindu-și viața după adevărurile Sf. Evanghelii...

Intruparea Mântuitorului despică veacurile și împarte istoria în două: înainte și după Christos; numele Său, singurul prin care ne mântuim, este simbol și denumire a lumii civilizate; învățătura Sa împrășteie întunecimile păgânismului și luminează calea celor ce merg spre mântuire; jertfa Sa aduce ispășire din robia diavolului și împăcarea omului cu Dumnezeu.

Iată pentru ce așteaptă Dreptul Simeon să întâmpine, la sfârșitul vieții sale, pe Mântuitorul lumii. Și cât de pilduitoare este blânda lui figură... Să îmbătrânești în Casa Domnului, în atmosfera ei de tainică și curată evlavie, așteptând o minune, așteptând pe Fiul lui Dumnezeu să restabilească în omenire domnia împărăției Sale...

Cât de muștrătoare, dar și pline de mântuitoare îndemnuri sunt pentru noi, cei de azi, aceste figuri mistuite de dragostea de Dumnezeu și dorul mântuirii sufletului lor.

Dreptul Simeon vine în biserică să-l întâmpine pe Domnul. Putea-vom noi oare să-l așteptăm în altă parte?..

* *
*

In adevăr, asemenea Sf. Fecioare și Dreptului Simeon, mulțimea credincioșilor se adună zilnic în bisericile credinței, pentru ca îngenuchiați în fața Sfintelor Altare să aducă jertfa inimii lor și să ceară izbăvire dela Domnul.

Și astăzi mamele creștine, la patruzeci de zile după naștere, duc pruncii lor să-i închine Bisericii: Dar câte dintr'însele continuă să îngenunche și să se roage împreună cu copilul lor, când în inima fragedă a acestuia se întipăresc mai temeinic bunele deprinderi, ce-l vor călăuzi întreaga lui viață?

Fericită este mama care își prelungește truda nopților nedormite lângă leagănul copilului ei și privighează ca acesta să crească în frică de Dumnezeu și dragoste de oameni... Va dobândi astfel un fiu care-i va aduce bucuria vieții și sprijin de nădejde bătrânețelor, dând în același timp Patriei un om întreg și folositor.

Christos străbate și astăzi drumurile vieții noastre, iar cuvântul său răsună pretutindeni de două mii de ani. Să pășim întotdeauna cu sufletul deschis și plini de credință, întru întâmpinarea Domnului.

Dacă vom aștepta pe Christos cu hotărîrea și răbdarea Dreptului Simeon, El nu va întârzia să ni se arate și să ne mântuiască.

Așteptați-L în Bisericile Sale, în zi de sărbătoare.

Așteptați-L rugându-vă cu inima umilită.

Așteptați-L împlinind poruncile Sale, în fapta voastră de fiecare zi.

Așteptați-L sfințindu-vă, viața și înoindu-vă făptura, prin împărtășirea cu dumnezeieștile și de viață făcătoarele Sale taine.

Așteptați-L crezând în mântuirea adusă de El și dăruită nouă ca semn al dragostei sale neîmurite pentru oameni.

El ne-a mântuit, jertfindu-se. Deaceea niciun muritor nu va dobândi mântuirea, dacă nu este capabil de jertfă,

Jertfa plăcerilor noastre de orice fel, înfrânându-ne trupul dela lăcomia de avere, de mâncare sau luxul în îmbrăcăminte. În strâmtorarea în care se află astăzi Neamul, ca și atâția dintre noi, și când asupra noastră s'au abătut atâtea încercări, necumpătarea este nu numai o lipsă de patriotism, dar și o negare totală, în faptă, a creștinătății noastre.

Jertfa inimii noastre, căci «inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi». Vom revărsa astfel un prinos de bunătate în lumea aceasta atât de învrăjbită, alinând totodată atâtea suferințe morale.

Jertfa cugetului nostru, revizuiindu-ne conștiințele în lumina Sf. Evanghelii și isgonind din ele toate gândurile viclene și necurate, care turbură armonia dragostei creștine și înveninează buna viațuire dintre oameni.

Jertfa întregii noastre ființe chiar, așa cum spunem în ectenii: «și toată viața noastră, lui Christos Dumnezeu să o dăm». Căci tot ceea ce suntem noi, Lui îi datorăm: El este isvoditorul și răscumpărătorul vieții noastre.

În chipul acesta ne vom putea pregăti să-L întâmpinăm cu vrednicie pe drumul vieții noastre.

Și întâlnind pe Domnul, convertindu-ne ca Pavel pe drumul Damascului, să nu-L mai părăsim niciodată. El singur ne-a arătat calea mântuirii, învățătura Sa ne-a descoperit adevărul, iar împlinirea acesteea în fapta noastră zilnică, ne ajută să dobândim viața cea fără de moarte, după care însetează atât de mult sufletul nostru.

Preot Gh. M. Sorescu



SA LUAM AMINTE:

O veche maximă spune așa: «când îți propui să faci ceva, gândește-te mai întâi, ce roade ai să dobândești pentru semenii tăi».

Ca români, creștini și urmași ai unui popor glorios, din a cărui trăire au născut numai exemple vii, pilduitoare de faptă bună, iubire de neam, frăție, cuminenie și disciplină, nu putem admite, să ni se atribuie alt merit, care să ne denatureze onoarea și prestigiul ca țară și națiune.

Înaintașilor noștri, le sângeră inima, când auzeau chiar o vorbă urâtă, aruncată la întâmplare, la adresa însușirilor poporului român.

Voi aminti aci un exemplu: «Marele naționalist, scriitor și poet Vasile Alexandri își luase traista în spinare și plecase pe cont propriu în apus, pentru a pregăti acolo, curențul favorabil unirii Principatelor Române. În una din zile, fiind primit în audiență de Napoleon, Împăratul Franței, în lungă audiență ce i se acordă, Napoleon îi mai zise;

«Înțeleg dragostea d-tale de neam și o admir tandru. Dar vă întreb, sufletul poporului celor două țărișoare, a fost pregătit pentru marea unire? Acolo, toată suflarea trebuie să fie un tot, un singur cuget».

— «Alexandri îi răspunse îndată:

— «Fiți sigur Majestate, că românul e demn de înalta Majestatei voastre grijă; jertfele, stăpânirea străină și durerea neamului, l-au unit mai mult ca ori când».

Așa a fost atunci. așa este astăzi și așa va fi pururea. Și Alexandri, plecat de la Împăratul Franței, a scris îndată în țară, lui Costache Negri, rânduri pline de duh național și de grije pentru patria lui dragă. Nu-și putea concepe, nici chiar faptul, de a se pune la îndoială sufletul de român.

Eri, ca și astăzi, sufletul de român, este și trebuie să rămână acelaș: curat ca lacrima, iubitor, blând, milos, cinstit, jertfelnic. Nu ascuns, nu trădător, recunoscător celor ce-și jertfesc timpul și viața, pentru mai binele patriei.

Nimeni nu are dreptul de a corupe inima poporului de la drumul drept creiat de înaintași și cel ce va îndrăzni să facă astfel, blestemul gintei române va cădea pe făptura lui.

Iată dar, că se impune o revizuire a faptelor, a conștiințelor. Fiecare ins, având școala elementară a vieții, nu trebuie să se mai lase tărât în cursa distrugătorilor de suflet și de neam.

Cunoscându-ți țara și rolul în viață și având arma muncii

în mână, drumul îți este deschis, — frate române — și află că ești apărat de cei cari sunt puși de providență să ne conducă.

O părintească, dar severă grije, să se pună și educării tineretului. În familie, primul mijloc de existență și cultură morală a copilului, acolo să fie în prim ordin, toată grija de fiecare ceas a creșterii desăvârșită, a controlului și mai ales a sustragerii tineretului din ghiarele imoralității și actelor reprobabile.

Să nu mai auzim de părinți, cari s'au bucurat, când au auzit, că bietul lor micuț știe să injure, să pronunțe cuvinte imorale, sau că l-au mângâiat, că le-a adus un lucru de furat. Acei părinți să știe, că sunt crescători de criminali și rușine lor.

Deci prima grije în familie. Acolo este leagănul cultivării credinței, respectului și dragostei de tot ce este frumos. De acolo pornește omul în societatea cea mare a țării și de acolo se cunosc roadele celor 7 ani.

Impunându ne o viață nouă, se cade dar să spălăm rușinea ce ne-a făcut-o o mână de netrebnici, în vremuri când trupul bolnav al țării aștepta altceva; iar toți cei ce au căzut victime ai tembelismului din 21, 22 și 23 Ianuarie 1941, să se cutremure, să și revizuiască conștiința și să-și zică cu evlavie cuvintele de mântuire ale naționalistului Alexandru Vlahuță:

»Doamne, gura-mi păcătoasă
 «Nu'ndrăsnește-a te ruga, —
 «Ca un făcător de rele,
 «Tremur înaintea Ta.

«Intinat îmi este trupul.
 »Sufletul nelegiuit,
 »Și cu gândul și cu vorba,
 »Și cu fapta am greșit.

»Insă mila ta e mare,
 »Ești a toate ertător...
 »Nu lăsa în rătăcire
 »Și în stricăciuni să mor;

»Ci cu duhul gurei tale,
 »Suflă să mă izbăvești,
 »Zămurindu-mi trupul, mintea
 »De 'ntinările lumești.

»Știutorule de inimi,
 «Ia aminte spre cel rău;
 »Tinde-Ți mâna nevăzută,
 »Dintru sfânt Lăcașul Tău,

- »Și mă smulge ca pe vameș,
- »Din cumplitul meu păcat,
- »Căci la Tine mântuirea
- »Și scăparea mea o cat!...:

Doamne, Tu știi că țara noastră are un rege tânăr și mult iubit de popor. Și mai are o Regină-Mamă, curată și bună ca o sfântă. Are un conducător, prea mult încercat, dar iubit de Tine și de noi toți românii. Ține-l în paza Ta cea sfântă și du-ne peste veacuri, în frăție și iubire, destinul fără pată al neamului românesc.

Alexandru Panaite Nicorești

Martorul din Ierusalim **PRIGOANA**^{*)}

Intunericul nopții învăluia orașul, când primele torțe începură să-și arate luminile pe lângă aleia de chiparoși și pe deasupra colonadelor templului. Tremurătoarele licăriri ale aloei și smirnei, arzând în vase de porfir, arătau poporului începutul jertfei de seară. S'ar fi zis că întunecimea acoperia deopotrivă pe hoții pregătiți pentru pradă, ca și pe muncitorii pregătiți pentru odihnă...

Dar nu!.. Intunericul mărește totdeauna panica și atâta turia. În umbra ce se clatină, prigonitul vede pe asupritor, iar asupritorul își dă frâu liber patimilor, căci întunericul îl acoperă.

E înfiorătoare această domnie a întunericului!..

Oare nu sub puterea ei a fost prins însuși Fiul Omului și judecat spre moarte?... Și câte începuturi de fapte bune nu se sting în negura ei!..

Nici nu apucase să se ridice bine luna peste valea de tranșafiri a Nazaretului, sau să lucească stelele deasupra peșterii din Betleem, că în toată țara se pornise nemiloasă prima prigoană împotriva creștinilor.

Ci peste meleagurile și văile Iudeei, smălțate cu argintul crinilor, cei prigoniți, purtând în sufletele lor de fugari nădejdea luminoasă a Învierei, duceau spre cele patru vânturi — ca să fie răspândită până la marginile pământului — sămânța învățaturii celei noi.

Din loc în loc, din cetate în cetate, din gură în gură, noua învățătură se întindea cutropitoare în toată Iudeea și Samaria, căci spre deosebire de alte învățături omenești, sau chiar de în-

^{*)} Cap. II. Din viața Sf. Apostol Pavel.

vătătura Legii, pe care cei mai mulți o cunoșteau, această învățatură avea în ea ceva deosebit, care o făcea să treacă de pe buzele celor ce vorbeau, în inimile celor ce ascultau. Dar în timp ce fugarii împânzeau cărările, prigonitorii se ridicau și mai mulți, și mai puternici, mai setoși de sânge și mai surzi în ascultarea adevărului.

Sunt oameni fără meserii precise, oameni de strânsură, cari trăiesc cum pot, târându-și viața de azi pe mâine prin marile orașe, cari pentru un gologan sunt gata să spună și să facă orice. Astfel de oameni se găseau destui și în Ierusalim.

Sinedriul îi cunoștea... Erau cei mai ușor de câștigat și cei mai puțin pretențioși.

Pe aceștia îi aleseseră fariseii și cărturarii să fie răsbunătorii dreptății — apărătorii adevăratului Dumnezeu, care avea să-i facă să supună sub picioarele lor toate neamurile și să le trimită un împărat viteaz ca David și bogat ca Solomon.

Imbrăcați în zale de sulitași, sau înarmați cu săbii, măturători și sacagii, hamali și portari, uitându-și de adevăratele lor îndeletniciri, se ridicau acum ca judecători neîndurați și împlinitori ai Legii.

Erau mulți și împărțiți în cete, având fiecare un conducător firesc din rândul fariseilor și cărturarilor, cari înteteau prigoana în nădejdea unei stârpiri cât mai grabnice a celor rățăciți.

Viața creștinilor era amenințată și mulți ucenici ai Domnului au stropit cu sângele lor nevinovat temnițele Ierusalimului.

Au fost însă și oameni cari au știut să înfrunte furia oarbă a mulțimei... Cei dintâi dintre ei — tari în credință, încercați în cuvânt și statornici în dragostea față de învățătorul lor, s'au ridicat apostolii — Ei singuri n'au părăsit Ierusalimul. Prigoana cea mare nu i-a înfricoșat, viața aceasta nu mai însemna nimic pentru ei, când înaintea sufletelor lor se ridică în slava dumnezească, viața cea veșnică sub împărăția blândului Iisus..

Și când prigonitori, întărâtați de ură, căutau să tângăduiască marea minune a Învierii, ei se ridicau tari în credință, ca tăria pietrei din Liban, și mărturisiau cele ce știau despre acela ce le fusese rând pe rând: prieten, frate, învățător și Dumnezeu... Lumea îi asculta înmărmurită și îi credea, fiindcă cele ce spuneau ei erau lucruri adevărate, care se petrecuseră sub ochii lor... Prigoana creștea; dar și numărul celor ce mărturiseau pe Hristos se înmulțea... Erau atât de mulți martorii din Ierusalim ai Răstignitului și atât de tari în credință, că de s'ar fi ridicat prigonitorii ca valurile mării și-ar fi fost ajutați de toate puterile protivnice, tot n'ar mai fi putut dărâma cetatea credinței, ce se zidea nevăzut în inimile dreptcredincioșilor.

Din sângele celor morți rodea credința celor vii, într'o vecinică înfrățire dintre moarte și viață... Dar prigoana nu înceta, căci mulțimea e oarbă și furia ei nu cunoaște margine... Flăcări mari se ridicau din avutul și din casele celor osândiți, amenințând

depărtările și potolind setea de sânge, de jaf și de spectacol a prigonitorilor.

Creștinii însă renunțaseră de mult la aceste bunuri cu care numai viața aceasta se poate fâli, știind că dincolo, în Impărăția Mielului, n'ar vrea să-i mai însoțească nimic din toate acestea.

Vase încrustate cu nestimate, urcioare cu oglinzi convexe aduse din Fenicia, erau aruncate în stradă, alături de țesăturile de porfiră și vison găsite, prin casele celor bogați. Prigonitori și oameni curioși se îngrămădeau împrejur, vinovați și nevinovați erau deopotrivă prinși, despuiți de tot avutul lor, schingiuiți și amenințați cu moartea. Nimeni nu le cerceta vina, o simplă bănuială era deajuns; setea de câștig a mercenarilor trebuia potolită... Abia înspre ziua prigonitorii oboșiți se retraseră spre valea târgului. La lumina focurilor începură să mănânce și să bea mulțumiți. Burdufuri cu vin veneau din toate părțile să le astâmpere setea... Vin dulce de nufăr, rubiniu de jubah și scortîșoară închis în amfore grele, le răsplătea din plin munca. Fariseii au fost totdeauna darnici cu cei ce le făceau pe voie; dar mai ales acum, darnicia lor nu cunoștea limită.

Pe măsură ce creștea beția, tot mai mult își uitau de în-deletnicirile lor de mai înainte și se credeau cu tot dinadinsul bravi apărători ai Legii, mâna lui Iahve, care pedepsește și răsună până la al noulea neam ..

Către revărsatul zorilor, gloatele de prigonitori se împrăștiu pe la casele lor. Saul, înfocatul conducător, avusese grijă să-i trimeată acasă, ca să-i poată folosi și în ziua care venea și în toate zilele cari aveau să vină, căci prigoana se arăta a fi de lungă durată și avea să treacă dincolo de zidurile Ierusalimului.... Dealtfel, aceasta era și părerea Sinedriului, care socotea că cu aceasta vor veni de hactuturor rătăciților... Mercenarii înțelegu acest lucru și bucuria le era și mai mare. Nu pentru că dușmănia le umplea sufletele împotriva rătăciților pe care-i persecutau, ci pentru că știau că o să li-se mai lungească plata, măn-carea și băutura.

Însfârșit o delegație din mijlocul lor, în frunte cu Saul, avea să se prezinte la marele preot și să ceară scrisori către sinagogile din celelalte orașe, ca să întetească și pe acolo focul persecuției.

Prigoana din Ierusalim era pe sfârșite; dar împotriva tuturor efortărilor, sămânța creștinismului încolțea mai bogată și mai puternică decât până acum...

Dar Saul, care susținuse atât de mult persecuția, nu voia să știe de nimic.. Ii trebuia o împuternicire din partea marelui preot și a Sinedriului cu care să întindă focul și în Damasc, că dacă va găsi pe unii pe acolo, umblând pe calea credinței, atât bărbați cât și femei, să-i aducă legați la Ierusalim.

Mândri de a se fi ridicat în ochii poporului ca apărători ai Legii, simbriașii Sinedriului credeau că la sfârșitul luptei se

vor întoarce acasă la ei încărcăți de daruri și onoare. Amețiți de băutură și de promisiunile celor mai mari ai poporului, sufletele lor simple de oameni nevoiași se entuziasmau, uitau oboseala și cele mai mici fapte ale lor li se păreau minunate și vrednice de trecut în Cronici și de povestit copiilor până la vremea cea din urmă.

Odată cu revărsatul zorilor, Ierusalimul se deșteaptă din nou la viață... Un cântec tânguitor, un cântec puternic și dulce izvorî par'că din adâncimile pământului și se înalță spre zărilor albastre ale cerului, în ritmuri legănate ca bătaile de aripi ale unui stol de porumbei.

Era glasul de rugăciune și laudă al celor închiși, cari nu încetau să proslăvească pe Cel Răstignit... Ca să-i facă să tacă, mai mulți soldați se îndreptară spre temnița împărătească...

Dar nici amenințările și nici loviturile nu mai puteau opri cântecul acela dulce, care isvora mereu din inimile creștinilor și glasul odată pornit din temnița împărătească, se întinse ca mânat de vânt, către ergastulele¹⁾ dela porțile cetății și în tot locul unde se găseau creștini închiși.

Soldații se întoarseră la posturile lor. În definitiv pe ei nici nu-i priveau toate aceste ciudățenii ale poporului acestuia, cu obiceiuri așa de deosebite de alelor și apoi nici nu aveau de ce se neliniști. Cântecul era liber și puteau să cânte cât ar fi poftit. Numai împotriva Stăpânirii să nu se ridice... Incolo se obișnuiseră și ei cu răstignirile pe cruce, cu omorurile cu pietre și cu spânzurătorile...

Dar ceeace era slobod din partea răomanilor, nu era slobod din partea sinedriului.

Câțiva simbriași alergară în grabă pe urmele soldaților spre temnițe...

Cântecul se opri. În fruntea cetei sale, cel mai aprig dintre căpeteniile persecutorilor, nemilosul Saul, apăru la încrucișarea străzilor, gonind în nori de praf vreo douăzeci de oameni ce se deosebiau de ceilalți prin paloarea mai pronunțată a feții și par'că și printr'un nimb de lumină ce le încununa frunțile..

Dispărură în mijlocul mulțimei ce se strânsese curioasă să-i vadă, târându-și sandalele și cătușele, ca niște care în mers. În juru-le, prigonitorii strigau, se schimonoseau imitându-i sau îi amenințau cu săbiile, făcându-le semn că o să le taie capul. Un copil lovea cât putea cu un os de bou într'o tavă, în vreme ce alții, pe jumătate desbrăcați, dăntuiau de bucurie în jurul prizonierilor neputăcioși.

Unii căutară a-i recunoaște, alții îi întrebară de averea pe care le-a lăsat-o Răstignitul, de banii cu cari au fost plătiți ca să împuieze lumea cu minciuni. Dar ei tăceau, cu liniștea și se-

1) Ergastule — temnițe pentru sclavi, termen împrumutat dela Romani.

ninătatea care rar se poate vedea pe fețele chinuite de griji și necazuri ale oamenilor.

Câțiva din mulțimea curioșilor îi întrebară cine sunt.

Mai ales unul dintre cei mai înlăntuiți stârnea curiozitatea tuturor: Nu părea a fi de un neam cu ei.

O scufă conică îi acoperea creștetul capului ras, cu picioarelele goale și niște mâini prea lungi pentru corpul lui pipernicit. Printre hainele-i sfâșiate, se zăreau umerii goi, vărğați de dărele unor creștături, cari aci aduceau cu literile Legii, aci semănau cu niște corăbii sau păsări călătoare. Dintre toți osândiții, el era cel mai mult întrebat; dar cu cât sporeau întrebările, cu atât mai mult se îndărătnicea în muțenia lui. Sprijinindu-și bărbia în piept, el privea la toți cu neîncredere, clipea des din pleoapele mici, ridica mâna la frunte, ca și când ar fi voit să se ferească de atâtea priviri.

Dar fiindcă întrebările nu mai conteneau și fiindcă tovarășii de credință îl încurajau din ochi să răspundă, el își înalță fruntea, respiră odată adânc, ca și când ar fi voit să îndepărteze o greutate care-i apăsa pe sulțet, în timp ce fața i-se însenină sub șiroaie de lacrimi, ridică brațele în sus — acele brațe de care atârnav lanțurile robiei și privind mereu țintă cerul, zise:

„— Slăvit să fie Domnul pentru toate! Dar mai ales pentru să m'a învrednicit să mă apropiu de El.

Când oare mă voiu întoarce în țara mea, să-mi scot frații de sub influența zeilor înălțimilor și a desigurilor, de sub geniurile fântânilor și pădurilor...

Lăsă apoi să-i cadă brațele și începu să-și povestească viața. Se numea Senius și era din Cirene. Venise la Ierusalim cu treburile negustoriei; dar aci văzuse atât de multe și mai ales înțelese că singura religione care putea să dea pace sufletului, era aceea pe care o propovăduiau ucenicii celui răstignit.

Acum fusese arestat împreună cu ei și le era adânc recunoscător prigonitorilor, căci îl învredniciseră să fie și el unul dintre martorii lui Iisus. — Prigoana era pentru ei un privilegiu; moartea o cinste deosebită, de care nu se puteau bucurau decât aleșii.

Oamenii se minunau de cele ce auzeau, clătinau din cap și rămăneau nedumeriți.

Era rândul persecutorilor acum să-i îndepărteze, ca nu cumva și ei să fie amăgiți de vrăjitoriile și basmele Răstignitului...

Și grupul de proscriși trecu și altele îl urmară și în ziua aceea și în zilele următoare; dar numărul morților nu fu prea mare, căci și prigonitorii se temeau ca nu cumva furia poporului, să nu se întoarcă până la urmă împotriva-le...

Câțiva creștini aduseră însă veste, că în cetatea Ierapole din Frigia, mulțimea se ridicase împotriva turburătorilor de rândueli și hulitorilor de idoli și Filip pescarul, ucenicul Domnului, muri pe cruce, fiind spânzurat de mâini... Iar din sângele lui pe

locul de osândă, de sub finicii dela poarta cetății, a răsărit o viță de vie care s'a înălțat pe deasupra finicilor, ba chiar și peste zidurile cetății, iar credința lui a sporit în nord ca și cea viță, a cuprins cetatea și s'a întins peste întreaga lume cu putere nebiruită l.. (va urma)

Preot CONSTANTIN I. GHEORGHE

Constatări

în legătură cu vânzarea icoanelor

Cinstirea icoanelor bisericești stă în strânsă legătură cu cultul datorit sfinților. Ele reprezintă chipurile acelor care s'au distins prin viața lor virtuoaasă, sau și-au vărsat sângele pentru apărarea și răspândirea creștinismului. Vorbindu-ne prin imagini despre viața și faptele sfinților, icoanele au o mare valoare educativă pentru viața religioasă-morală a creștinilor. Sectanții, însă, ale căror interpretări prezintă totdeauna abateri dela doctrina și tradiția Bisericii, resping sfintele icoane, asemănând cinstirea lor cu cinstirea idolilor.

Prin aceste rânduri nu urmăresc să probez dogma cinstirii sfintelor icoane, pentru a răsturna rătăcirea sectanților. Urmăresc, însă, să contribui într'o cât de mică măsură la răsturnarea indiferenței noastre față de însemnătatea problemei ce o reprezintă ele.

Această tristă constatare privitoare la icoanele bisericești, am făcut-o cu prilejul unei plimbări prin bâlciul ce se ține în fiecare an la Călărași, în ziua de 8 Septembrie. Anul acesta, ziua bâlciului a picat într'o Duminică. Pentru că în Duminica aceea n'am avut mai pe nimeni la Biserică, după terminarea slujbei am plecat și eu la bâlciu după enoriași. Am făcut-o mai mult de curiozitatea unei anchete; voiam să știu ce anume îi atrăsese pe enoriașii mei să aleagă drumul bâlciului și să părăsească Biserica într'o zi de dublă sărbătoare.

Enoriașii mei au rămas surprinși când m'au văzut. În adevăr, bâlciurile de azi sunt lipsite de vechia lor seriozitate. De aceea e destul de urât să vezi siluete preoțești plimbându-se printre dughenile bâlciului.

Când tocmai eram gata să părăsesc bâlciul, observai în apropiere o dugheană cu icoane de vânzare. Atras de curiozitate și pentru a mă afla într'o situație mai compatibilă cu

prezența mea în bâlcu, mă îndreptai spre ea. Negustorul, care mă primi cu curtenia ce se cuvine mușteriiilor mai aleși, nu mai prididea cu desfacerea «mărfei».

Cumpărătorii începură să mă asalteze cu tot felul de întrebări asupra calității icoanelor, de nu mai știam cui să răspund mai întâiu. Lumea dimprejur, văzând că la fața locului era o autoritate în materie, așa cum mă găseam eu în momentul acela fără să vreau, s'a îngrămădit la târguit icoane, gășind prin mine ocazia să ia lucru bun și fără risc. Negustorul deveni foarte încântat de prezența mea. Până să mi exprim părerea, se ivește o mică complicație care a atras atenția în altă parte, schimbând cursul situației. O femeie stătea nehotărâtă în fața a două icoane. Ar fi vrut să cumpere icoana Sfântului Gheorghe, după numele bărbatului, dar nici de icoana Sfântului Dumitru nu se îndura, având un copil pe care-l chema Dumitru. Negustorul aștepta nerăbdător să aleagă mai repede. După multă gândire, femeia se hotărâște s'o cumpere pe aceea care va costa mai puțin.

— «Ia spune, jupâne—începu femeia—care-i mai ieftină, a cu Sfântul Gheorghe, sau a cu Sfântul Dumitru?».

— «Ascultă, femeie—se burzului negustorul supărat de sâcăiala femeii—ce mi bați atâta capul *pentru un fleac?*» Și voind s'o facă să înțeleagă că ambele icoane au acelaș preț, adăogă în cea mai prozaică românească: «Ori Sfântul Gheorghe, ori Sfântul Dumitru, *tot drac'ola-i!*»(!!!)

— «Și ce te răstești, mă, așa la mine—ripostă femeia—du-te «ăluia» *cu marfa ta cu tot*»...

Jenat de hazul celor cari fuseseră martori la scandal, m'am strecurat prin mulțime și am pășit mai la vale, unde observai o altă tarabă cu icoane. M'am oprit și aici, bucuros că dugheana aceasta era mai dosnică. Aveam în față o întregă catapeteasmă de icoane. O parte din icoane erau agățate în cuie pentru reclamă; cele mai multe, însă, erau rezemate pe jos, în picioarele trecătorilor. Indignat de ce văzusem dincolo, aici mă pusei cu hotărâre pe lucru. Incepui să adun icoanele așezate pe jos și să le ridic pe tarabă. Cutezanța mea l-a făcut pe negustor să creadă că sunt cine știe ce delegat al stăpânirii, trimis să cerceteze pe negustorii cari vând icoane prin bâlcuiri. Astfel, începu să mă trateze în consecință, cerându-și scuze pentru icoanele găsite pe jos.

Mulțumit de acest succes neașteptat, îl invitai scurt să mi prezinte toată marfa. Imediat mi-a descuiat un cufăr plin cu icoane-foi. Avea icoane de toate felurile. Cele mai multe erau «icoane de Gherla», numite așa de negustor, pentru că se comandau la Gherla în Transilvania. Aceste icoane, cari contrastează isbitor cu stilul bisericesc ortodox, dar care mulțumesc gustul estetic al sătenilor, fiind foarte încărcate și viu colorate, au devenit foarte populare. Dai de ele în toate li-

brăniile, la toți geamgiii, în toate bâlciurile și în toate casele sătenilor, cari le cumpără și pentru motivul că sunt șampilate. Depozitarii fac caz de șampila ce o poartă fiecare icoană, recomandându-le ca singurele icoane aprobate de Biserică. Cât garantează șampila, spune textul pe care-l cuprinde: «Vânzarea și colportajul aprobat de autoritățile în drept» (? !), fără să spună cari sunt acele autorități. Pe multe din aceste icoane am găsit câte o mică poezioară cu versuri naive, închinată sfântului pe care l reprezintă. Concepția nu e rea. Numai că în locul poeziilor era mai bine dacă se treceau troparele corespunzătoare ale sfinților.

După ce am terminat cu icoanele de Gherla, care cuprindeau mai bine de jumătate din cufărul negustorului, am dat de două icoane care înfățișau fuga în Egipt. Una din ele înfățișa pe Sfânta Fecioară și pe Dreptul Iosif având aceeași vârstă, iar pe Domnul Iisus Hristos ca copil, gătit cu fundă roșie în creștetul capului. În cealaltă icoană, figura Maicii Domnului și a Dreptului Iosif erau nepotrivite față de figura asinului și ca dispoziție de desen și ca culoare, încât dacă priveai icoana mai de departe, nu distingeai bine decât figura asinului. Deasemeni am mai remarcat o icoană cu Sfinții Constantin și Elena așezați invers, având pe Sf. Constantin în partea stângă a icoanei. De acelaș autor părea a fi o altă icoană care înfățișa Cina cea de Taină, având pe Iuda cu aureolă împrejurul capului, ca și ceilalți Apostoli. În sfârșit, într'un colț al cufărului am dat de un pachet cu icoane în stil occidental, cu sfinți rași în creștet ca papii și cu aureolă elipsoidă deasupra capului. Dintre acestea am remarcat în special o icoană cu Domnul Iisus Hristos ca «Păstorul cel Bun», cu capul acoperit de o respectabilă pălărie mocănească...

Înainte de a pleca, mi-am aruncat încă odată privirea asupra icoanelor expuse pe tarabă. Abia atunci observai că printre icoane erau aranjate tablouri cu animale, păsări, etc.. precum și câteva tablouri cu femei goale. La loc de cinste erau expuse tablourile cu vedeniile lui Petrache Lupu de la Maglavit, pe care negustorul le vindea tot ca icoane. Tablourile cu Petrache Lupu au devenit foarte răspândite în popor. Credincioșii le cumpără și le așează prin case ca icoane. La mine în parohie am avut multă bătaie de cap până să-mi conving enoriașii, că acele tablouri nu sunt icoane la care trebuie să se închine. În județul Ialomița sunt tot atât de răspândite tablourile cu vedeniile lui Gheorghe Enică din comuna Vlad Țepeș, pe care membrii din «Oastea Domnului» le vând ca icoane. Când să plec, negustorul desprinde un tablou agățat într'un cuiu și mă roagă să-i spun ce sfânt reprezintă. Era un tablou cu Andrei Șaguna pe care avea de gând să-l vândă ca icoană...

Terminând «inspecția», negustorul a oftat de ușurare, și eu de mâhnire..

Când să ies din bâlcu, un cerșetor așezat la ieșire, primea banii ce i se dăruiau, pe o icoană ce o ținea întinsă înaintea trecătorilor..

Am plecat acasă gândindu-mă la spectacolul rușinos pe care îl oferim sectanților, prin totala noastră nepăsare față de chestiunea așa de importantă a icoanelor. Când ne luăm la harță cu sectanții pe chestiunea icoanelor, suntem destul de meșteri la cuvânt. Prin indolența noastră însă, care nu e departe de necredința lor, le creiem noi singuri argumente cu care să ne combată.

Iată de ce cred că ar fi bine să se facă și cu icoanele ce s'a făcut cu lumânările. Mai mult, ar trebui ca vânzarea icoanelor să fie cu totul monopolizată de Biserică. Astăzi toți nechemajii vând icoane. În special geamgii sunt vânzătorii prin excelență ai icoanelor. Îmi amintesc de un geamgiu care venise prin satul meu acum câțiva ani și care striga pe ulițele satului, cât îl lua gura: «geamoori.. icoaneee...!»

Deasemeni, pentru ca chipurile înfățișate pe icoane să nu diferințieze prea mult, așa cum e acum, ar trebui ca Biserica să-și aibe icoanele ei oficiale. Avem—slavă Domnului—atâția pictori bisericești cu pregătire specială. Să fie puși la concurs și să se aleagă icoanele cele mai bune, lucrate numai în stil bizantin. La toate bisericile parohiale să se înființeze apoi, mici depozite cu icoane, care să fie vândute credincioșilor. Lucrul acesta n'ar fi greu de pus în practică. În formularul de buget stabilit de Sf. Episcopie, se găsește la venituri art. 45, unde se înscrie suma realizată din vânzarea icoanelor și broșurilor religioase. Preoții cari au prevăzut în bugetul parohiei sume în acest scop, au obținut rezultate frumoase. Ar fi bine dacă am face toți la fel, știind că credincioșii sunt mai mulțumiți și mai împăcați când au ocazia să-și procure icoane dela Biserică; altfel cumpără și ei de unde găsec și ce găsec.

Pe de altă parte, în scopul răspândirii a cât mai multe icoane bune, ce ideal ar fi dacă fiecare am reuși să convingem pe enoriașii mai înstăriți, să cumpere câte o icoană finilor la botez sau la cununie! Astfel, folosul pentru Biserică ar fi dublu: material, dar mai ales sufletesc.

Pr. Alex. Z. Ionescu

Radu Negru

Știri și fapte

Incercarea din urmă

Ca și cum n'ar fi fost deajuns povara pe care anul 1940 a adus-o peste sufletul mult sbuciumat al Neamului, ne-a fost dat să trecem printr'o nouă și grea încercare, prin răsvrătirea din zilele de 21-23 Ianuarie a. c.

O parte din tineretul pe care Conducătorul Statului îl luase lângă sine să-l ajute la reconstrucția Țării, amăgit de câțiva netrebniți, a fost târât într'o acțiune nebună, deslănțuitoare de anarhie și de ură.

Când fiecare dintre noi se pregătea sufletește pentru ziua unirii, spre a descifra din comemorarea ei învățăminte pentru ziua de azi și nădejdi pentru viitor, s'a încercat a se săvârși nu numai desbinarea dintre frați, ci și dintre generații, între părinți și copiii lor.

Datorită energiei și înaltului patriotism al Domnului General Antonescu și al armatei, pe care Domnia Sa a reze-mat onoarea, siguranța și granițele noastre, ordinea desăvârșită a fost restabilită pe tot cuprinsul Țării.

Ziua de 24 Ianuarie este menită să fie astfel și ziua împăcării Neamului, prin unirea dintre generațiile sale, între care trebuie să existe o continuitate nesfârșită.

Am recitat cu sufletul plin de emoție apelurile pe care Conducătorul Statului le-a adresat Țării, în sbuciumul acelor tragice evenimente.

Cuvântul său cald, străbătut de o adâncă sinceritate, se strecoară nestăvilat în inimile tuturor și rodește în ele încrederea și siguranța că destinul Neamului este îndrumat de un neînfricat și înțelept Conducător.

Datoria fiecăruia dintre noi este să nu turburăm cu nimic munca încordată pe care o desfășoară, ca un rob, din zori și până în zori, pentru binele tuturor. Ci, strâns uniți în jurul său, s'aducem tributul nostru de muncă și de jertfă la consolidarea și înălțarea Patriei.

Biserica și Neamul

P. S. Episcop al Tomisului, D. D. Gherontie, a donat salariul său în sumă de lei 19.000 depe luna Decembrie 1940, pentru familiile ostașilor morți la datorie, în timpul rebeliunii dela 21-23 Ianuarie a. c.

Acest salar fusese oprit samavolnic de fostul ministru al Cultelor, Traian Brăileanu.



În ședințele consiliilor de Miniștri, se vădește o grijă deosebită pentru preoțime și Biserică.

Deasemenea D-l ministru Radu Rosetti, în diferite conferințe de îndrumare, a fixat îndatoririle și răspunderile Bisericii în aceste vremuri.

* * *

Ierarhii Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I. P. S. Patriarh Nicodim, au exprimat omagiul și devotamentul slujitorilor Altarului către D-l General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, binecuvântându-i strădaniile.

Domnia Sa a răspuns tuturor, arătându-și încrederea pe care o are, că Biserica Neamului își va face întreaga datorie.

* * *

Preoțimea din Capitală a trimis I. P. S. Patriarh Nicodim un memoriu, în care exprimă întregul său devotament în Conducătorul Statului, făgăduind că-și va îndeplini cu sfințenie misiunea.

* * *

Ziarele ne-au adus știrea că în Franța s'a reintrodus în viața religioasă în școala primară.

Deși nu este obligator, totuși e semnificativ că s'a înțeles cât de mult a năruit sufletul Franței spiritul antireligios și anticlerical, în care a fost crescut încrederea în Dumnezeu.

Partea Oficială

Consiliul Eparhial Plenar a ținut ședință în ziua de 6 Februarie a. c., luând importante măsuri pentru bunul mers al treburilor Eparhiei.

Dăm în copie două dintre cele mai însemnate hotărâri luate de Consiliul Plenar cu acest prilej.

Constanța 1941 Februarie 6

C O N S I L I U L

Având în vedere referatul Pr. C. Staicu, Consilier Referent, înregistrat sub Nr. 931/941.

Având în vedere și telegrama Nr. 4951/941 a Domnului General Rosetti, Ministrul Educației Naționale, Cultelor și Artelor, care cere a se comunica numele preoților din această Eparhie, cari au avut în ultimele evenimente o atitudine cu totul nepotrivită cu rostul lor de slujitori ai altarului;

Având în vedere că atât presa cât și comunicatele Preșidenței Consiliului de Miniștri, relatează cazuri în care unii preoți, uitându-și misiunea și-au înarmat brațul și au pornit în contra organizației de Stat, amenințând însăși existența nației noastre, într'un moment atât de greu ca cel pe care-l parcugem astăzi;

Având în vedere că astfel de răsvrățiți nu trebuiesc confundați cu membrii clerului, cari crezând în spiritul mișcării legionare, au activat pe căi legale și la lumina zilei pentru realizarea Statului național-legionar, care era forma legală de Stat, decretată de Conducătorul Statului;

Pentru a îndepărta din sânul clerului, elementele periculoase ordinii de Stat, cari macină însăși temeliiile Bisericii creștine-ortodoxe, care a fost și va rămâne sprijinitoare legală a Statului legal și pentru a readuce la adevăratele lor îndatoriri pe toți slujitorii altarului,

D E C I D E:

1. A se identifica toți preoții și slujitorii bisericești din Eparhie, cari depășind cadrul mișcării statale, s'au dedat la acte de insurecție sau au îndemnat și ațâțat pe alții la rebeliune.

2. A se stabili de organele respective gradul de vinovăție al acestora prin cercetări, acte și probe precum și concordante.

Rezultatul acestor cercetări va fi supus organelor în drept a decide.

(ss) Avocat Eugen Cialic, Pr. M. Rădulescu, Pr. C. Staicu Avocat Nicolae Bujor, Pr. A. Vârnav, Pr. Gh. Sorescu, Gh. Coriolan, Ion Dinu, Pr. Ec. P. Dobrescu, Pr. Ec. Gh. N. Ionescu

Domnului General Radu Rosetti

*Ministrul Educației Naționale și Cultelor
București*

Consiliul eparhial depe lângă Sfânta Episcopie a Constanței, intrunindu-se în secții unite în ziua de 6 Februarie 1941 și sesizându-se de situația bizară creată eparhiei noastre prin măsura reținerii ilegale și neobișnuită a salariului Chiriarhului, de către fosta conducere a Ministerului Cultelor;

Având în vedere că nici canoanele și nici legiuirile în vigoare nu îndreptățesc o asemenea arbitrară măsură;

Având în vedere că prin acest procedeu a fost vexată

autoritatea însăși a sacerdoțiului și prestigiul organelor conducătoare ale eparhiei noastre;

Având în vedere că 'n afară și peste măsura dictată prin decizia amintită, organele Ministerului comițând un abuz în plus, i-au reținut salariul și pe Decembrie 1940;

Intotdeauna solidar cu prezidentul și Chiriarhul său, Prea Sfințitul Episcop Gherontie, a cărui activitate și neobosite strădanii sunt notorii, Consiliul roagă respectuos pe Domnul Ministru al Educației Naționale, Cultelor și Artelor, să ordone încetarea acestei situații dăunătoare prestigiului Bisericii și în consecință să repună pe Prea Sfințitul Episcop Gherontie în drepturile ce i-au fost răpite.

Consilieri Eparhiali,

(ss) Avocat Cialic, Pr. Ionescu, Pr. Rădulescu, Avocat Dinu Pr. Staicu, Pr. Vârnav, Pr. Dobrescu, Pr. Sorescu, Director Coriolan, Avocat Bujor.

COPIE după referatul P. C. Pr. Gh. Sorescu, consilier referent în cancelaria Sfintei Episcopii Constanța, înregistrat sub No. 448 | 941.

Prea Sfințite Stăpâne,

Intrucât din procesele verbale primite dela cercurile pastorale, nu se poate face o dare de seamă complectă despre activitatea acestora, cu adâncă smerenie supun aprobării Prea Sfinției Voastre următoarele propuneri :

1) Președinții de cercuri vor înainta de urgență Sfintei Episcopii, toate procesele verbale ale ședințelor ținute până la 31 Decembrie 1940.

2) Președinții cercurilor pastorale din Cadrilater, să înainteze gestiunile cercurilor respective pentru verificare; iar soldul să fie depus la Sfânta Episcopie pentru fondul cultural, din care să se procure broșuri de propagandă religioasă.

3) Preoții utilizați vor fi încadrați în cercurile pastorale de care depind părohiile în care sunt utilizați.

Sunt al Prea Sfinției Voastre prea plecat și supus serv.

Consilier Referent,

(ss) Pr. Gh. Sorescu

Notă. — In baza acestui referat, s'au dat ordinele convenite, asupra cărora atragem și pe această cale atențiunea celor interesați. Astfel :

1. Președinții de cercuri pastorale, vor înainta de urgență la Sf. Episcopie, toate procesele-verbale ale ședințelor ținute.

2. Foștii președinți de cercuri din teritoriul evacuat, precum și casierii respectivi, vor înainta de urgență gestiunile acelor cercuri; iar soldul îl vor depune la Sf. Episcopie pentru fondul cultural.

3. Toți preoții și cântăreții bisericești utilizați, se încadrează de drept și sunt obligați să activeze, în cercurile pastorale de care depind parohiile respective.

COPIE după decizia Sfintei Episcopii Constanța Nr. 8403 din 26 Noembrie 1940.

DECIZIE

Având în vedere votul Consiliului eparhial plenar, din ziua de 25 Noembrie 1940 și referatul secției administrative, înregistrat la Nr. 8403-940, prin care se propune definitivarea în funcțiunile lor a:

Doamnei Zenobia V. Popa, dactilografă,
Domnului Ioan Gh. Soare contabil.

Având în vedere că numiții îndeplinesc condițiunile prevăzute de art. 77 din Decretul Lege pentru codul funcționarilor publici, publicat în monitorul oficial Nr. 131-940, prima având o vechime de 4 ani și 3 luni în funcțiune și secundul o vechime de 2 ani.

Că au titlurile cerute de lege funcțiilor ce le ocupă și că sunt sânguitori, pricepuți, punctuali în serviciile lor, conștiincioși și posedă cunoștințele necesare

DECIDEM:

Se definitivează în funcțiunile pe care le ocupau cu caracter provizoriu până azi:

Doamna Zenobia V. Popa, în postul de dactilografă.
Domnul Ioan Gh. Soare în postul de contabil.

Dată în reședința noastră episcopală, astăzi 26 Noem. 1940

E p i s c o p ,
(ss) GHERONTIE

Preoții nu trebuie să mai facă politică

Decizia Ministerului Educației Naționale, Cultelor și Artelor.

Art. 1. — Se interzice cu desăvârșire membrilor clerului de orice confesiune, categorie și grad, de a se înscrie, a aderă sau a activa în orice partid sau organizație politică, ori a participa la mișcările și manifestațiile politice de orice fel.

Ei pot activa în societățile național-culturale sau de asistență socială, recunoscute ca atare potrivit legii persoanelor juridice, dar nu pot exercita nici o delegațiune cu caracter bănesc.

Art. 2. — Se interzice în mod absolut membrilor clerului să participe ca membri în consiliul de administrație, comitetele de direcție, directori, la conducerea societăților civile și comerciale, societăților cooperative, băncilor populare și obștiilor și să întreprindă direct, sau prin persoane interpuse, orice fel de afaceri producătoare de câștig, ca: exploatări de păduri și vânzări de lemne, expoatări de mașini agricole, cazane de distilat alcool și altele asemenea.

Clericii pot participa la conducerea și administrația cooperativelor și băncilor populare de ajutor mutual ale clerului, sau în instituțiuni cu caracter bisericesc, iar acei cari sunt și în învățământ, pot face parte din organele de conducere și administrație ale cooperativelor sau băncilor populare de ajutor mutual ale corpului didactic, toți aceștia având aprobarea anticipată și individuală din partea Chiriarhului respectiv și a Ministerului.

Art. 3. Clericii intrând în prevederile articolelor de mai sus, se vor conforma prezentei deciziuni în termen de 8 zile dela publicarea ei.

Art. 4. Conducătorii administrativi și spirituali ai eparhiilor, sunt datori să supravegheze de aproape activitatea clericilor din eparhiile lor și să comunice ministerului orice abateri dela dispozițiunile prezentei deciziuni.

Autoritățile administrative și polițienești sunt de asemenea datoare să semnaleze Ministerului abaterile constatate. Aceiași îndatorire incumbă și organelor de control și inspecție ale cooperativelor.

Art. 5. Toate dispozițiile anterioare, contrare prevederilor deciziunii de față, se anulează.

Art. 6. D-l director al Cultelor este însărcinat cu aduce-rea la îndeplinire a prezentei deciziuni.

Ministru instrucțiunii, educației,
cultelor și artelor
(ss) General Radu Rosetti

Nr. 9349 | 941.

Ce drepturi materiale au preoții profesori, după optare

D. Ministru al Educației Naționale, a dat următoarea decizie cu privire la drepturile materiale cuvenite preoților cari au fost profesori sau învățători și au optat pentru una din cele două funcțiuni:

Art. I.—Art. 5 și 6 din Decretul-Lege Nr. 3566-940 se interpretează în sensul că preoții profesori sau învățători, trebuie să opteze pentru una din aceste funcțiuni: preot, profesor sau învățător.

Art. II. — Preoții, profesori sau învățători, cari au optat pentru preoție, își vor păstra drepturile la gradațiile de vechime și gradația militară, obținute în învățământ.

Art. III. — Preoților, profesori sau învățători, cari au optat pentru postul din învățământ, li se poate acorda o gradație de merit, la cerere, în următoarele condițiuni:

a) Să aibă avizul favorabil al consiliului inspectorilor generali respectivi, în urma propunerilor făcute de inspectorii școlari de județe și circumscripții, pentru învățători, sau de Inspectorul școlar de regiune, pentru profesori, pe baza actelor doveditoare a studiilor, a activității culturale, a moralității desăvârșite și a atitudinii de loialitate față de mișcarea tineretului naționalist.

b) Să facă dovadă prin acte asupra stării materiale a lor, a soțiilor și a altor membri ai familiei, cum și a greutateilor familiare ce le au.

Art. IV. — Preoților, profesori sau învățători, cari au optat pentru preoție, li se acordă din oficiu o gradație de vechime în plus peste cele pe care le au.

Art. V. — Gradațiile de vechime și cea militară, pe care și le păstrează cei cari au optat pentru preoție, se vor plăti dela posturile din învățământ calculate la salariile respective, până la 1 Aprilie 1941, când vor fi trecute în bugetul direcției cultelor, calculate însă la salariile de preoți.

Art. VI. — Gradațiile de merit și cele de vechime, ce se vor acorda pe baza acestei decizii, se vor plăti de la data înscrierii în bugetul direcției cultelor, după comunicarea ce se va face de către Direcțiile de învățământ respective.

COPIE după ordinul circular al Sfintei Episcopii Constanța Nr. 964 din 7 Februarie 1941 către Protoierii Eparhiei.

Prea Cucernice Părinte,

Vă rugăm să puneți în vedere tuturor preoților, cântăreților și funcționarilor bisericești din cuprinsul aceluiași protopopiat, că le este interzis, cu desăvârșire, să se adreseze prin petiții sau rapoarte pentru diverse chestiuni bisericești, direct Ministerelor sau altor foruri superioare, ci numai pe cale ierarhică, adică prin parohii, protoierii, la Episcopie.

Cei cari nu se vor conforma prezentului ordin, vor fi aspru sancționați.

Cu arhierești binecuvântări.

Episcop (ss) **GHERONTIE**

Consilier referent,
(ss) **Pr. C. STAICU**

Prea Cucernice Părinte,

În vedere că bugetele și conturile parohiale nu se întocmesc de toți preoții la timp;

În vedere că, din cauza cutremurului dela 10 Noembrie 1940, foarte multe biserici au suferit avarii, mai mari sau mai mici, care trebuiesc neapărat reparate, în vara anului în curs.

În vedere că, timpul de neliniște prin care trecem, îngreunează colectarea și lucrările necesare sf. locașuri.

Spre a fi la timp făcute toate formele pe care unii preoți le neglijează sau nu le cunosc:

Vă invităm, ca de urgență, să dați următoarele instrucțiuni parohiilor și să supravegheați a fi întocmai executate.

1. În luna Martie se vor face lucrările pregătitoare întocmirii bugetelor pe anul 1941/1942. Norma de prevedere a sumelor pe capitole și articole va fi studierea gestiunilor ultimilor 3 ani și se va încheia pe bază de medii la fiecare capitol și articol.

Vă vom trimite la timp cotele noi, stabilite pe bază de

proporție cu bugetele, deci échitabile, spre a nu mai avea nici un fel de dificultate.

Se vor prevedea neapărat în bugete sumele necesare pentru reparații.

Pentru cheltuirea acestor sume se vor întocmi devize de către Serviciul tehnic județean respectiv și se vor da în executare prin licitație, după aprobarea actelor de Sf. Episcopie.

Se menționează că până la 5.000 lei se poate face și fără deviz din partea serviciului tehnic și fără licitație, dar cu cel puțin 3 oferte dela meșteri speciali, cari vor avea deviz alăturat ofertelor.

Lucrările cu devize în valoare până la 50.000 lei, se aprobă de Sf. Episcopie, iar cele mai mari se aprobă tot de Sf. Episcopie, cu avizul Consiliului Central Bisericesc.

Noi am intervenit la Prefecturile din județ, ca să facă neapărat, pentru toate bisericile care au suferit avarii, devize de reparațiile necesare.

Aceste norme vor fi urmate și pentru toate felurile de reparații sau lucrări necesare bisericilor.

Dacă, până la data întocmirii bugetelor, nu se vor putea întocmi devizele necesare, se vor prevedea în bugete sume aproximative, cari în cursul anului se pot modifica prin încheierea Consiliului parohial și aprobarea Sf. Episcopiei.

Atragem deosebita atențiune asupra excedentului bugetar.

Dacă suma e mai mare și nu o întrebuințați în anul viitor, o veți depune și recipisa o veți atașa la conturile 940/41.

Dacă suma e mai mică, o prevedeați în buget și tăiați prima chitanță, pe care o veți atașa ca act justificativ la conturi pentru excedent sau la raportul însoțitor al conturilor.

2. Conturile anul 1940/41 se vor întocmi numai pe bazele prevederilor bugetare, sau și a modificărilor aprobate de Sf. Episcopie.

Actele justificative să fie reale și legal timbrate.

3. Spre ușurarea formalităților e bine ca atât bugetele cât și conturile să fie aprobate în aceeași ședință a consiliului parohial și a adunării parohiale.

Modalitățile de urmat sunt cele prevăzute în art. 41, 42, 44, 48, 49, 50 și 51 din Statutul pentru Organizarea Bisericii Ortodoxe Române.

Gestiunile se întocmesc de paroh cu epitropii și apoi se supun aprobării consiliului și adunării parohiale.

E bine ca acum în sf. și marele post, să rânduiți a avea loc adunările consiliilor și adunărilor parohiale, pentru întocmirea și votarea bugetelor și gestiunilor respective ale parohiilor, credincioșii fiind mai mult în parohie și urmând la Biserică mai mult ca altă dată, ușurează formalitățile de a fi în număr legal.

Prezenta circulară să o transmiteți în copie tuturor parohiilor din acel protopopiat.
Cu arhieresti binecuvântări.

Episcop,
(ss) GHERONTIE

Consilier referent,
Preotul M. Rădulescu

Posturi vacante

1. *Postul de cântăreț dela parohia Baia, județul Constanța, vacant pe ziua de 1 Dec. 1940.*

*

2. *Postul de paroh al parohiei Pecineaga, județul Constanța, vacant pe ziua de 16 Ianuarie 1941*
Are o populație de 364 familii.
Are 10 ha. teren de cultură
Are biserică.

*

3. *Se declară vacantă parohia Munteni Buzău II județul Ialomița, pe ziua de 1 Februarie 1941.*

*

4. *Postul de cântăreț II dela parohia Sfântul Nicolae I din orașul Constanța, vacant pe ziua de 1 Noembrie 1940.*

*

5. *Se publică vacant postul de diacon dela parohia Sf. Nicolae I Constanța, cu începere dela 1 Ianuarie 1941.*



Informații

In vedere că prin plecarea bulgarilor din județul Constanța, s'au descomplectat corporațiile administrative ale oficiilor parohiale, Sf. Episcopie, în ședința consiliului eparhial economic dela 6 Februurie a. c. a hotărât a se numi comisii interimare de consilii parohiale, în toate parohiile unde nu mai era numărul legal pentru funcționare.

* * *

In vederea începerii campaniei de lucru în primăvară, Sf. Episcopie a intervenit la Prefecturile respective de Constanța și Ialomița, să se viziteze de organele serviciului tehnic respectiv, toate bisericile care au suferit avarii depe urma cutremurului dela 10 Noembrie și să întocmească devize de reparații.

Prefectura de Ialomița a dat o serie de ajutoare în acest scop și credem că acest exemplu va fi urmat și de Prefectura de Constanța.

* * *

In urma hotărârii Sf. Sinod, Sf. Episcopie a dat dispoziții și a aprobat, ca în toate parohiile, unde bisericile au fost închise din cauza cutremurului, să se officieze serviciul divin public în saloane anume amenajate.

* * *

Se reamintește c. preoți dispozițiile art. 37 și 38 din Regulamentul fabricii de lumânări a Eparhiei și dispozițiile ord. nostru Nr. 5446 940, publicate în revista „TOMIS” din August 1940, pag. 17.

Cu ocazia închiderii exercițiului financiar 1940 - 41, preoții să-și ceară dreptul lor de 5 lei de Kgr. pentru cantitățile de lumânări consumate.

* * *

Onor. Minister al Educației Naționale a numit o comisie care să examineze situația preoților cari sunt membri ai corpului didactic primar și secundar și să facă propunerile ce vor crede necesare.

Comisia este compusă din D-nii Zenobie Pâcleșanu, Bartolomeu Popescu și Gr. Orășanu.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în conformitate cu adresa Nr. 8618/941, a Ministerului Educației Naționale, Cultelor și Artelor, nu se vor mai face hirotonii de preoți și diaconi, decât pe bază de posturi bugetare.

* * *

Preoții: Dan Moiescu, dela parohia Găița și Gheorghe Georgescu, ajutător la parohia Sf. Ioan Călărași, județul Ialomița, au fost pedepsiți cu oprirea dela toate slujbele preoțești cu reținerea salariului pe timp de 30 zile, cu începere dela 1 Martie 1941, pentru că au contravenit dispozițiilor Noastre și ale Ministerului, comunicate protoierilor eparhiei cu ordinele noastre Nr. 964 și 1071/941, adresându-se prin petiții direct Onor. Minister.

MULȚUMIRI PUBLICE

Se aduc și pe această cale mulțumiri următorilor enoriași din parohia DULGHERU, județul Constanța, pentru donațiile făcute bisericii și anume:

Ion Drăgoi	pentru o evanghelie legată, în valoare de lei 700		
"	" Sf. Antimis	"	" 400
"	" o cădelniță	"	" 1000
Gh. Moroianu	un stihar	"	" 2800
Elena Tocitu	un mineiu	"	" 800
Gh. Moșoiu	un prapor	"	" 2800
T. Lepădatu	o cruce argintată	"	" 2200
Păuna D. Bordea	un evhologiu	"	" 800
"	o cazanie	"	" 600

Anunț

„Orfelinatul Amira“, Atelierul practic al Liceului Industrial Azilul Elena Doamna, București, Str. C. A. Rosetti 15.

Inalt Prea Sfințite,

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că dela data de 1 Octombrie 1940, Liceul Industrial Azilul „Elena Doamna“ din București a înființat un atelier practic pentru absolventele dela secția Broderia Artistică, în str. C. A. Rosetti Nr. 15 colț cu Pitar Moș.

Se execută artistic și convenabil orice vestminte preoțești și arhieresti, antimise, mitre, procovețe, dvere etc. în broderie bizantină cu lîr și mătase, precum și orice icoană pictată cu acul.

Dintre lucrările mai mari executate în atelierul nostru, amintim Icoana și Evanghelia dela Muzeul Național, care a obținut medalia de aur la expoziția din Barcelona.

Mitra și Antimisul dela Sf. Episcopie a Clujului; Antimisul din Capela Școalei Normale din Iași; Vestmintele Arhieresti cu icoane brodate dela Sf. Patriarhie și ale I. P. S. Sale Tit Simeodrea.

Vă rugăm Inalt P. S. Voastră a vă adresa cu încredere atelierelor noastre, asigurându-vă că veți fi pe deplin mulțumiți de lucrările ce veți binevoi a ne încredința.

Directoare, (ss) **Indescifrabil**



SPRE ȘTIINȚĂ

Revista apare sub îngrijirea Secției Culturale.
Schimbul de reviste, trimiteri de articole, abonamente și orice corespondență, se va adresa Revistei «Tomis» la Sfânta Episcopie, Constanța.

ABONAMENTUL:

1 an pentru preoți, epitropi și abonați particulari 120 lei
1 an pentru cântăreți 100 .



SFANTA EPISCOPIE - CONSTANTA

P. C. Sale
Donații

onor Consiliului Central

Bisericesc

Comuna

Pucurești 4
Str. Maria Rosetti 63.